

Yargıtay 3. CD E.2024/9645 K.2026/6765 (07.04.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

3. Ceza Dairesi 2024/9645 E. , 2026/6765 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Ağır Ceza Mahkemesi

SAYISI: 2023/4526 Değişik İş

SUÇ : Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama

İNCELEME KONUSU

KARAR: İddianamenin iadesi kararına yapılan itirazın reddi

KANUN YARARIN ABOZMA YOLUNA BAŞVURAN : Adalet Bakanlığının istemi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

TEBLİĞNAME GÖRÜŞÜ : İlgili kararın kanun yararına bozulması

Şüpheliler hakkında suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçundan yapılan soruşturma sonucunda Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 06.12.2023 tarihli ve 2022/28838 soruşturma, 2023/16446 esas sayılı iddianame tanzim edilerek Ankara Batı 2. Asliye Ceza Mahkemesine gönderildiği, mahkemenin 11.12.2023 tarihli ve 2023/835 iddianame değerlendirme numaralı kararıyla iddianamenin iadesine karar verildiği, Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığının 19.12.2023 tarihli ve 2022/28838 soruşturma sayılı yazısı ile şüpheliler hakkında iddianame tanzim edilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle iddianamenin iadesi

kararının kaldırılması aksi takdirde evrakın itiraz mercine gönderilmesinin talep edildiği, Ankara Batı 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 21.12.2023 tarihli ve 2023/835 iddianame değerlendirme numaralı kararıyla bir kısım itirazlar yönünden kabulüne bir kısım itirazlar yönünden ise reddine karar verildiği, dosyanın incelenmek üzere gönderildiği itiraz merci Ankara Batı 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 06.01.2024 tarihli ve 2023/4526 değişik iş sayılı kararıyla, Ankara Batı 2. Asliye Ceza Mahkemesince verilen kararın usul ve yasaya uygun olduğu değerlendirmesi ile iddianamenin iadesi kararının kaldırılması talebinin "kesin" olarak reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

Adalet Bakanlığının 26.03.2024 tarihli ve 94660652-105-06-5493-2024-KYB sayılı evrakı ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309 uncu maddesi uyarınca kanun yararına bozma istemine istinaden düzenlenen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, 10.05.2024 tarihli ve 2024/39653 sayılı tebliğnamesi ile dava dosyası Dairemize gönderilmekle, gereği düşünüldü:

I. İSTEM

A.Kanun Yararına Bozma İstemi

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma isteminin;

"Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklamak suçundan şüpheliler ... ve diğerleri haklarında yapılan soruşturma evresi sonunda Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen 06/12/2023 tarihli ve 2022/28838 soruşturma, 2023/16446 esas, 2023/11425 sayılı iddianamenin iadesine dair Ankara Batı 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 11/12/2023 tarihli ve 2023/835 iddianame değerlendirme sayılı kararına karşı yapılan itirazın reddine ilişkin mercii Ankara Batı 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 06.01.2024 tarihli ve 2023/4526 değişik iş sayılı kararını kapsayan dosya incelendi.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 170/3. maddesinde iddianamede nelerin gösterileceği, aynı Kanun'un 174/1. maddesinde iddianamenin hangi hallerde iadesine karar verileceğinin belirtildiği, aynı Kanun'un 170/2. maddesinde yer alan "Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturunca; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler." hükmü uyarınca Cumhuriyet savcısının dava açmasının zorunlu olduğu ve suçun hukukî nitelendirilmesinin de Cumhuriyet savcısına ait olduğu, bu durumda mahkemece, iddianamede gösterilen olaylarla ilgili olarak ibraz edilen deliller ve yargılama sırasında ibraz edilebilecek deliller birlikte değerlendirilerek yargılama sonucuna göre bir karar verilmesi gerekeceği nazara alındığında,

Dosya kapsamına göre, Ankara Batı 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 11.12.2023 tarihli kararında, bir kısım şüpheliler yönünden tespiti yapılan mal edinim tarihlerinin öncül suç olarak kabul edilen uyuşturunca veya uyarıcı madde ticareti yapma veya sağlama suçuna ilişkin belirlenen suç tarihlerinden önce olduğu, bu haliyle şüphelilerin suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklamak suçu kapsamında hangi öncül suç veya suçlardan elde edilen gelirler ile edinimlerde bulunulduğunun iddianamede gösterilmediği şeklinde gerekçe ile iddianamenin iadesine karar verilmiş ise de;

Somut olayda, Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen 06.12.2023 tarihli ve 2022/28838 soruşturma, 2023/16446 esas, 2023/11425 sayılı iddianamede, şüphelilerin eylemlerinin

öncül suçunun aynı yer Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2021/2318 sayılı dosyası üzerinden yapılan soruşturma neticesinde uyuşturunca veya uyarıcı madde ticareti yapmak veya sağlamak suçundan Ankara Batı 3. Ağır Ceza Mahkemesine açılan kamu davası olarak gösterildiği, soruşturma kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığının 30.06.2022 tarihli ve 2022/29-27-2991-1667 sayılı ve 10.07.2023 tarihli ve 2023-1103-8 sayılı değerlendirme raporlarının esas alınarak şüphelilerin eylemlerinin ayrı ayrı olacak şekilde gösterildiği, şüphelilerin iddianamede belirtilen menkul ve gayrimenkul edinim tarihlerinin öncül suça ilişkin belirlenen suç tarihlerinden önce olması durumunun salt suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklamak suçunun unsur eksikliği olarak gösterilemeyeceği gibi öncül suçtan elde edilen gelirin eylemin gerçekleştirilmesinden önce peşin alınması veya temadi eden suçlarda suç tarihinin temadının kesildiği tarihte, zincirleme suçlarda ise son eylemin gerçekteştiği tarih olacağı nazara alındığında öncül suç olarak gösterilen dava dosyasında iddianamede belirlenen suç tarihlerinin dikkate alınarak sonuca ulaşmanın doğru netice vermeyeceği, bu kapsamda öncül suça ilişkin dosyanın tamamının temini veya getirilmesi ile incelenmesi gerektiği, bu hususunda yargılama yapacak Mahkemece değerlendirilmesi gerektiği,

Bu haliyle iade sebebi yapılan hususların 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 174. maddesinde düzenlenen iddianamenin iadesi nedenleri arasında bulunmadığı, olaya ilişkin yeterli anlatımın yapıldığı, eksik olduğu düşünölen hususların mahkemesi tarafından tamamlanabileceği, şüphelilerin üzerine atılı suçu işledikleri hususunda kamu davası açmaya yarar yeterli delil ve şüphenin elde edildiği, bu yöne ilişkin takdir hakkının Cumhuriyet savcısında olduğu gözetilmeden, itirazın kabulü yerine yazılı şekilde reddine karar verilmesinde isabet görölmemiştir." şeklindeki gerekçeye dayandığı anlaşılmıştır.

B. Hukuki Süreç

1. Şüpheliler hakkında Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığının 2021/2318 soruşturma sayılı iddianamesi ile suç işlemek için örgüt kurma ve uyuşturunca madde ticareti yapma suçlarından Ankara Batı 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 2022/458 esas sayılı dosyası üzerinden kamu davası açıldığı, kovuşturma devam ederken suç duyurusu üzerine düzenlenen MASAK raporuna istinaden Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığının 06.12.2023 tarihli ve

2022/28838 soruşturma - 2023/16446 esas sayılı iddianamesi ile suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçundan kamu davası açılmıştır.

2. Ankara Batı 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 11.12.2023 tarihli ve 2023/835 iddianame değerlendirme numaralı kararıyla; malen sorumlu olarak gösterilen bir takım kişi ve bir finans kuruluşu hakkında iddianamede yeterince bilgiye yer verilmediği, bir kısım şüpheliler ve şirketlerin mal varlığı edinim tarihlerinin suç tarihlerinden önce olması nedeniyle uyuşturucu madde ticareti suçuna iştiraklerinin ne olduğu açıklanmadan ve hangi öncü suçtan edindikleri malvarlığını akladıklarına dair bağlantı kurulmadan iddianamenin CMK'nın 170/4 ve 174/1-a ve b fıkralarına aykırı olarak düzenlendiği gerekçesiyle iddianamenin iadesine karar verilmiştir.

3. Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığının 19.12.2023 tarihli ve 2022/28838 soruşturma sayılı yazısıyla; MASAK raporunda ve bilirkişi raporunda detaylı açıklamalara yer verildiği, öncül suçun işlendiği tespit edilen tarihin, aklama suçundan sonra olabileceği, buna ilişkin içtihatlar bulunduğu, söz konusu husuların iddianamenin iadesi nedenleri arasında sayılmadığı, bu nedenle

şüpheliler hakkında iddianame tanzim edilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle iddianamenin iadesi kararının kaldırılması aksi takdirde evrakın itiraz mercine gönderilmesi talep edilmiştir.

4. Ankara Batı 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 21.12.2023 tarihli ve 2023/835 iddianame değerlendirme numaralı kararıyla, malen sorumlu olarak gösterilen bir takım kişi ve bir finans kuruluşu hakkında iddianamede yeterince bilgiye yer verilmediği şeklindeki iade sebebine karşı yapılan itirazın kabulüne; diğer iade sebepleri yönünden ise Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan itiraz yerinde görülmediğinden dosya incelenmek üzere itiraz merci olan Ankara Batı 4. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

5. Mercı Ankara Batı 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 06.01.2024 tarihli ve 2023/4526 değişik iş sayılı kararıyla; Ankara Batı 2. Asliye Ceza Mahkemesince verilen kararda usul ve yasaya aykırılık görülmediği değerlendirmesi ile iddianamenin iadesi kararının kaldırılması talebinin "kesin" olarak reddine karar verilmiştir.

6. Adalet Bakanlığının 26.03.2024 tarihli ve 94660652-105-06-5493-2024-KYB sayılı evrakı ile Ankara Batı 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 06.01.2024 tarihli ve 2023/4526 değişik iş sayılı kararının CMK 309. maddesi gereğince kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

C. İlgili Hukuk

Konu ile ilgili olarak 5271 sayılı CMK'nın 170 inci maddesinde kamu davası açma görevi, 174 üncü maddesinde ise iddianamenin iadesi müessesesi ve koşulları düzenlenmiştir.

D. Değerlendirme ve Gerekçe

Ceza muhakemesinin amacı, maddi gerçeğin insan onuruna yaraşır biçimde araştırılıp bulunmasıdır.

Soruşturma evresinin asıl yetkilisi olan Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hali öğrenir öğrenmez ceza yargılamasının temel amacı olan maddi gerçeğin ortaya çıkarılması için soruşturmaya başlayacaktır.

CMK'nın 160/1 maddesinde yer alan "bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hal" ifadesinden de anlaşılacağı üzere belli bir suç şüphesine karşı soruşturmaya başlanılabilmesinin maddi koşulu, o suça ilişkin başlangıç şüphesinin var olmasıdır. Başlangıç şüphesi, soyut bir izlenimle değil; suçun işlendiği izlenimini uyandıran somut vakıalar ile oluşur. Cumhuriyet savcısı, başlangıç şüphesinin olup olmadığını yani, suçun işlendiği izlenimini uyandıran somut vakıaların bulunup bulunmadığını değerlendirerek

soruşturmaya başlayacaktır. Kısaca, başlangıç şüphesinin bulunup bulunmadığını değerlendirme yetkisi, Cumhuriyet savcısına aittir (Veli Özbek, ... M. Kanbur, Koray Doğan, Pınar Bacaksız, İlker Tepe, Ceza Muhakemesi Hukuku, Seçkin Yayınlar, Ankara, 2011, sayfa 186 ve devamı).

Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı iddianame düzenler. "Yeterli şüphe", şüphelinin müsnet suçtan yargılanması için gerekli ve yeterli olan şüphe derecesini ifade eder. Bu şüphenin, hukuka uygun

olarak elde edilmiş her türlü delile dayanması gerektiğinde kuşku yoktur. Cumhuriyet savcısı topladığı delillerin iddianame düzenlemek için yeterli olup olmadığını takdir edecek, delilleri olaylarla ilişkilendirerek yeterli şüpheyi ortaya koyacaktır. Kamu davasının açılmasında yeterli şüpheden bahsedebilmede önemli olan, suçun işlendiğine yönelik tartışılabilirlik ve mahkûmiyetin ne derecede mümkün olabilirliğidir.

Soruşturma aşamasında toplanan deliller sonucunda yeterli şüphenin oluşmaması durumunda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi, yargılama aşamasında hakim veya mahkemece verilen kararlar ile kanun yolu aşamalarında delillerin hukuka uygunluk denetiminin yapılacağına dair düzenlemelerin yanı sıra; iddianamenin iadesi müessesesinin de delilin denetimine olanak tanıdığına kabulü gereklidir. Ancak Anayasa'nın 38, 5271 sayılı CMK'nın 206/2 maddelerindeki düzenlemeler kapsamında, bu olanağın çok geniş yorumlanmaması gerektiği CMK'nın 172/1 maddesinin doğal sonucudur.

Bu açıklamalar ışığında incelenen dosya kapsamına göre, somut olayda;

Şüpheliler hakkında uyuşturucu madde ticareti yapmak ve suç işlemek amacıyla kurulan örgüte üye olmak suçlarından kamu davası açılmış olması nedeniyle söz konusu suçlardan el edildiği değerlendirilen gelirlerin aklandığı iddiasıyla uyuşmazlığa konu iddianame tanzim edilmiş ise de; mezkur iddianamede MASAK ve bilirkişi raporuna atıf yapılmakla birlikte bir kısım şüpheliler bakımından suçtan kaynaklanan mal varlığı olduğu iddia olunan edinimlerin, öncül suç olarak kabul edilen uyuşturucu madde ticareti yapmak suçunun işlendiği 18.01.2021, 24.03.20 21... .09.2021 tarihlerinden çok önceki tarihler olduğu, söz konusu suçun temadi eden suçlardan da olmadığı, ayrıca bir kısım şüphelilerin adli sicil kayıtlarının bulunmadığı, Yargıtay (Kapatılan) 16. Ceza Dairesinin 31.05.2017 tarihli ve 2017/1360 esas - 2017/4303 karar sayılı içtihadında belirtildiği üzere, aklamaya konu malvarlığı değerlerinin "hangi öncül suçtan" elde edildiğinin, yine Dairemizin 05.04.2022 tarihli ve 2021/4535 esas - 2022/1796 karar sayılı ilamında belirtildiği üzere suçtan kaynaklandığı iddia edilen malvarlığı değerinin miktarının net olarak hesaplanması gerektiği ve bu malvarlığı değerinin gayrimeşru kaynağını gizleyerek meşru bir yolla elde edildiği konusunda kanaat uyandırmak maksadıyla kim tarafından, hangi tarihli işlem ya da işlemlere tabi tutulduğunun belirtilmesi suretiyle detaylı rapor düzenlettirilmesi gerektiği gözetilmeden eksik soruşturma sonucunda 5271 sayılı CMK'nın 1 70... üncü maddelerine aykırı şekilde iddianame tanzim edildiği anlaşıldığından; gerekçe ve içeriği itibari ile somut olayda uygulanma yeri bulunmayan içtihatlara atıf yapan Ankara Batı Cumhuriyet Başsavcılığı itirazındaki gerekçeler yerinde görülmediğinden, iddianamenin iadesi kararına karşı yapılan vaki itirazın reddine dair verilen merci kararında isabetsizlik bulunmadığı anlaşılmakla kanun yararına bozma isteminin reddine karar verilmiştir.

II.KARAR

Yukarıda açıklanan nedenlerle;

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, kanun yararına bozma istemi doğrultusunda düzenlediği tebliğnamedeki düşünce yerinde görülmediğinden, 5271 sayılı Kanun'un 309.

maddeyi uyarınca KANUN YARARINA BOZMA İSTEMİNİN REDDİNE, soruşturma dosyasının, merciine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 07.04.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.